

Felolós szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

V. Évfolyam.

Ujvidék, 1914. május 7. csütörtök

37. szám.

CSABRENDEKI BALASSA HENRIK ünnepzése.

Szombaton f. hó 2-án este 8 órakor az Erzsébet-szálloda nagyszobájában bankett keretében ünnepelte Ujvidék egész társadalmának *Balassa Henrik* az Ujvidéki Takarékpénztár vezérigazgatóját abból az alkalomból, hogy Ő Felsőge közigazgatási ténen szerzett érdemei elismerésül neki és törvényes utódainak a magyar nemességét „csabrendeki” előnévvel adományozta.

Ujvidék város egész társadalmának ünnepelte ezt a kitüntetést, mert foglalkozás, vallás és nemzetiségi különbség nélkül olyan 400 egyén gyűlt egybe ezen ünnepelésre, akik igazán képviselték a város társadalmának minden rétegét. A főispán, polgármester, országgy. képviselő, tiszti elnök helyettes, járásbíró, ügyészség vezetője, pénztár, igazgatók, ügyvédek, orvosok, kereskedők, iparosok, köz- és magán-tisztviselők, munkások, földművelők jelentek meg, hogy az ünnepelt iránti tiszteletüket és szeretetüket megjelenésükkel dokumentálják. Az Erzsébet nagy és kisterme alig-alig bírta befogadni a nagyszámú vendégsereget — melyhez hasonló számban — már évek és évek óta nem láttuk együtt Ujvidék közönségét. *Balassa Henrik* személye iránti osztatlan tisztelet és szeretet spontán megnyilatkozása volt ez a fényes bankett, mely egyszerűen bizonyította tudtunk az, hogy *Matkovics Béla* főispánunk valóban az összpolgárság közhangulatának adott kifejezést, amidőn erre az érdemes és értékes férfúra felhívta a legmagasabb körök figyelmét. *Balassa Henrik* működése ugyanis teljesen egybe van forva Ujvidék városának közigazgatási fellendülésével, melyben neki elvitatlanul és megbecsülhetetlen érdemei vannak; ő volt ugyanis a ma már a vidék első intézete közé sorakozott Ujvidéki Takarékpénztár regenerátora, aki sok milliót — mint érdekeltsg — bevonással lehetővé tette, hogy a piac igényei teljes mértékben kielégítésre találhassanak. Egyéniségének, közvetlenségének és keresetlenségének, nagy pénzügyi szakismeretnek, a helyi piac igényeinek és szükségleteinek felismerésére és kielégítésére, közügyekben való odaadó és önzetlen munkásságára már régen megszereztek részére azt az elismerést, mely most a legfelsőbb kitüntetésben is kifejezésre jutott.

A bankettől következőket jelenthetjük: A *Balassa Henrik* tiszteletére rendezett társasvacserónak mintegy 400-an voltak jelen, akik a város társadalmának minden rétegét képviselték. Az Erzsébet-szálloda nagytermében a kistermet is hozzávéve dacára az 5-6 sorban elhelyezett asztaloknak szinte szűknek bizonyult. A résztvevők 8 óra körül gyűltek össze és fél 9-re már körülbelül egészen megtelt a

nagy terem, de 9 óra felé járt az idő mire mindöki elhelyezkedett. A terem ezen alkalomra rendkívül izlésesen volt felkészítve, nemzeti színtű draperiakkal és élő virágokkal, különösen feltűnt a főasztalon elhelyezett díszkalács, melyet *Mayer Arnold* kamarai színtű készített, és a melyen két nemzeti színtű lobogóra és pedig egyike az Ujvidéki Takarékpénztár és Népbank, a másikra a Csatorgkerületi Takarékpénztár és a Temei Takarékpénztár volt felírva mintegy jelképül annak, hogy eme intézetek az ünnepelt alkotásai. Körülbelül 9 óra is elmúlt amikor az ünnepelt *Balassa Henrik* az érte küldött külöttséggel megjelent, szűz és színtű nem akartó éljenzet jelezte megérkezését. Alig helyezkedett el a társaság, újabb dörgő és hatalmas éljenzet hangzott fel, mert *Matkovics Béla* főispán érkezett meg. Az elhelyezkedés a főasztalnál következőkéül történt:

A főispán jobbján *Balassa Henrik* tőle balra *dr. Demetrowics Vladimir* polgármester ültek az utóbbi mellett *dr. Szlezák Lajos* országgy. képviselő, *dr. Kállay Béla* és *Rehák Ferenc* író-történelmi bírák, a másik száron *dr. Konjovics kir. ügyész*, *dr. Amon apátjelölt*, *Molnár Hugó* ref. lelkes, *Grossinger János* pártelnök, az ünnepeltt szemben *Diezgen Gábor* keresk. tanácsos, *Profuma Béla* alpolgármester, *Payerle Nándor* főkapitány, *Orbán János* műsz. tanácsos és *dr. Ribiczey Kálmán* főispáni titkár foglaltak helyet.

A harmadik fogásnál *Matkovics Béla* főispán mondomta a következő Ő Felsőge személyére vonatkozó részében, az összes jelenlevők által végig hallgatott, emlékeztető szellemű, magas röptű és mindvégig kitörő lelkesedéssel fogadott beszédet:

Matkovics Béla főispán beszéde.

Egész Európa aggódva tekint Schönbrunn felé, ahol betegben fekszik Ő Felsőge apostoli királyunk, akinek kegyéből most ünnepelni jöttünk össze, így tehát nemcsak az illendőségéből, hanem apostoli királyunk iránti alattvalói hódolatunkból, kifolyólag is szükséges, hogy elsősorban Öröla emlékezzünk meg, mint akinek jószága tette részünkre lehetővé, hogy a mai estélyen ünnepelheszük *csabrendeki Balassa Henriket*. Fohásznak száll az egék Urához, hogy dicsőségben uralkodó apostoli királyunkat a Mindenható még sokáig éltesse.

A főispán beszédjét perecekig tartó éljenzet és taps követte, majd a figyelem *dr. Demetrowics Vladimir* kir. tanácsos, polgármester felé irányult, aki az ünnepelt a következő mélyenjáró gondolatokkal telt és nemes hévvel előadott óriási tetszéssel kísért beszéddel üdvözölte:

A polgármester beszéde.

Tisztelt Uram!

Összejöttünk itt ma, hogy ünnepélyesen is kifejezészt adjunk nagybecsülésünknek, tiszteletünknek, szeretetünknek és örömlünknek abból az alkalomból, hogy *Balassa Henrik* az Ujvidéki Takarékpénztár vezérigazgatója abban a legfelsőbb kitüntetésben részesült,

hogy neki, valamint törvényes utódainak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésére a magyar nemesség adományoztatott. Azt hiszem, hogy ennél megfelelőbb módon aligha lehetett volna őt kitüntetni, mert aki ismeri *Balassa Henrik* urat, az tudja és tanusagot tehet róla, hogy *Balassa Henrik* egész életét át mindenkor csakis nemessen tudott gondolkozni, érezni és cselekedni. *Balassa Henrik* érdemeinek a legilletékesebb helyről való méltánlása s legkegyelmesebb elismerése, melyet ma ünnepelünk, a megelőgedésnek és örömek érzületét fakasztja nemcsak barátainak és ismerőseinek, hanem városunk összes polgárságának, egész közönségének kebelében.

Tisztelt Uram!

Történelmi igazolt tény, hogy egy város életének, haladásának, fejlődésének és felvirágzásának egyik legfontosabb és leglényesebb feltétele, egyik legerősebb alapköve és támasza, éltető eleme az életképes, erős és fejlődő kereskedelem és ipar, s amint tudjuk, nem is olyan régen, az Ujvidéki Takarékpénztár akkori válsága végezettedelmelem fenyegette városunk kereskedelmét és iparát, s ezáltal városunk létérdekeit, haladását és fejlődését, de hálá a Gondviselőnek, jött *Balassa Henrik* s a már haladéki Ujvidéki Takarékpénztár nemcsak labra állította, hanem azt oly színvonalra emelte, annak olyan tekintélyt szerzett, hogy a ma nemcsak városunkban, hanem az egész országban s annak határain túl is az előrangú pénzintézetek között foglal helyet, amely intézménynek új léte ebrédése és fellendülése hatalmas lendületet adott városunk haladásának és fejlődésének is. *Balassa Henrik*, mint városunk törvényhatósági bizottságának tagja nagy tudásával, pártatlan igazságszeretével és önzetlenségével párosult buzgalommal városunk ügyének intézésében, városunk közéletében is elévülhetetlen érdemeket szerzett s mint ember igazi megismerő-lesítője az emberi erényeknek.

Nekem jutott az a szerencse, hogy *Balassa Henrik* ezen ünnepélyes alkalomból városunk közönsége nevében üdvözölhessem és kifejezést adhassak annak a tiszteletnek és rokonszágának, melyel a város közönsége iránta viseltetik s annak az osztatlan igazi öröme, melyet a város egész polgársága a királyi kegy ily kitüntető megnyilvánulása alkalmából *Balassa Henrik* irántában érez.

Lelekem melyből s igaz szívemből fakadó örömmel emelem poharamat *Balassa Henrik* egészségére és kívánom, hogy a Mindenható őt kedves családjával együtt hazánk és városunk javára s mindnyajukun örömeire igen-igen sokáig éltesse.

A polgármester beszédjét követő lelkes éljenzet után *Frank Gyula* volt a következő szónok, aki az Ujvidéki Lloyd nevében gyönyörű hasonlatokban bővelkedő nagyhatalmú előadott remek beszédben üdvözölte az ünnepeltet, különösen óriási tetszést és zúgó éljenzést váltottak ki a szónoknak amaszavai, amelyekkel rámutatott arra, hogy ez a kitüntetés a város kereskedelmi és ipari közönségének is kitüntetése.

Frank Gyula beszédét követő ünneplés után Grossinger János a munkapárt elnöke mondotta a következő lendületet, tartalmat és gyönyörű gondolatokban bővekedő nemes lendülettel előadott beszédét:

Grossinger János beszéde.

Aki tiszta szívből nem tud örülni mások örömeinek, aki minden mellékgondolat, minden habozás és megfontolás nélkül nem tud osztozni mások döntéseiben, annak sivár a lelke mert annak érzelmi világából hiányzik a szeretet és a barátság! az az érzel melynek sugallatát követve ma ide gyűltünkünk.

Hisz a mai ünneplés összehátározásunk valójára célja és hogy a királyi elhatározásban rejli kitüntetéseinek, szeretetűl és tisztelőtlük hozzájárulása által mintegy életet adjunk.

A fény és a tükör önményeinek, varázslása jelenség ismeretlenek voltak, ha az érző szem közvetítéssel nem hatolnánk be agyunkba és szívünkbe, ha nem arasztanák el lelkünkön csodálatos szépségűekkel és minden gyönyörűséggel. Eppen így a királyi kegy által reflektált, nemes tulajdonságok csak akkor lesznek jelentőségűek, csak akkor tündökölni teljen pompájukban, ha bennünk visszhangra találnak, ha szemünkben az öröm és a szeretetűl együttérés tüzeit kigyújtják.

Meg vagyok győződve, bizonyos vagyok abban, hogy nincsen közöttünk senki sem, ki nem volna áthatva attól az örömtől, hogy ő Felesége hűszereit királyunk legmagasabb kegye, polgártársaink barátság egyikét a magyar nemességgel tüntette ki.

Ez a kivétel nélküli együttérés melyen tisztelt Uraim! nagy jelentőségűes dolog — nagy dolog akkor, midőn hazánk közelethei pártpolitikai szenvedélyektől forr, midőn a harc tüze — valljuk be — sajnos — gyakran átcsap a társadalmi béke szentélyeibe is.

És igen tisztelt uraim! Ha végig tekintek a jelenlevők során, ha elgondolom, hogy a megjelentek feltréte minden elintetés politikai hitvallását, pártunk tetszőknek meg-tiszteltetésre gyűltek ezek és mint egy ember kifejezésének és város polgárságának osztatlan szeretetének és tisztelőtlük, ez a kép gyönyörű megtestesülése annak a felelő hely-zetnek, melyet városunk polgársága társadalmi békéjével elfoglal az ország politikai vihará-nak közepébe.

És ennek a felelő helyzetnek megteremtésében néked volt oroszlagreszed k. barant, ennek a minnek a követet te segítettél összerakni és ezzel te voltál egy legoda-dobbb munkatárs azoknak, akik pártunk jelisé-jévé — a harc nemestésé — és öröhörlé-n meggyőződésűnk teljes tudatában — az ellenfélnek irányában is kötelező tiszteletet, tehát végeredményben a társadalmi békét tűz-ték ki.

Mert te a lelkes nemességével, szívességű-dal csak barátokat kerestél pártunk irányában,

Egy el nem mondott felkészítő.

Írta: dr. Csillag Károly.

A Balassa Henrik tiszteletere adott bank-et lezárása után itt állók a Duna kelő közepén Pétervárad és Ujvidék között ez nezem a holdvilág fényével előre siető hullámok, amit törnek előre, mintha még nem volna elég víz a tekete tengerben. Hallgassa-volt meg tehát ti játsz hullámok azt a lelkes felkészítőnt, amely sajnos bennem maradt, de amelynek lelkes visszhangja még most is hangzik bennem — hallgassátok meg ti vizi tündérek azt a dikiót, amely az emberbe nem szorult bele, amely eget kér. Meg kell említenem, hogy, nagy verely készütem erre a szónoklatra, amelyet a hivatalos dikiók elmondása után keltet volna elmondandó. A jó barátaimmal úgy is állapodunk meg, hogy egyszerre csak, mint a vihar, ki fog törni a nevem kiáltása — és még mielőtt felszólalok viharos taps fog kitörni — és ezer hullákkal fogják nevetem kiáltani. Ez azonban be nem következett. A jó barátaim megfeledeztek mindenről és én most itt állok beszedemmel elfogyverkezve az amire nem voltak kíván-csak a hátlatban banketozók, ime elmondom nektek, ti türelmes habok, amit ott a fehér

egyniség tekintelével, finomságával, okos-sággal kapcsolatos kedvességűdel és béke-szeretetűdel pedig politikai ellenfélnek elismere-tűdel segítettél kivívni. Az ujdéki nemzeti munkapárt nevében a mai ünneplés alkalom-al azon bő kívánsággal köszöntök:

Adjon meg téged és éltessen a Minden-ható Isten kedves család örömeire, városunk polgársága üdvére és pártunk dicsőségéire igen-igen soká.

A beszédet követő hosszas éljenezés után dr. Kubinyi Károly köszöntöte az ünneplést az Ujvidéki Takarékpénztár igazgatósága, fel-gyűlőbizottsága, tisztviselői kara, Ujvidéki Neplank, Csurgorélti Takarékpénztár, Te-merini Takarékpénztár és a Jodoszgyűgűrdő nevében.

Azután dr. Lusztig Nándor emelkedett szólásra és a következő lendületet, minden oldalról nagy tetszéssel fogadott beszédet mondotta:

Dr. Lusztig Nándor beszéde.

Látván városunk százelele hivatás polgár-ságának képviselőit és tagjait ünneplésre össze-gyűltekzeve abbol az alkalomból, hogy a polgári tarsadalom legértékesebb tagjai egyiküttöl foszatott meg, önkénytelensűl feltűtt a kérdés — nem kepmutatás-e a mai ünneplés? A demokratikus elvekhez, a polgári öntudathoz való ragaszkodás öszintésével öszegyűzve-tethető-e a mai ünneplés, mely annak az osztálynak szól, mely a multban — igaz hogy a régi multban — a polgárság fejlődésének meg-akasztására, sokszor a polgárság elnyomattasá-a szallt síkra. Azt hiszem azonban, hogy kepmutatásról nem lehet itt szó, csak ellenítörtés és pedig létszázalagos ellenítörtés, mert hiszen Balassa Henrik rangemlése a polgári tevé-nyelke elismertése, igazolása a polgári köz-elemlenyűtel, mely másfél évtized óta tanja annak a becsületés, a közjó élmózdaltasra irányzott lankadatartás munkás gnak, mely a mi lelkünkben, a mi öntudatunkban már rég-titá nemestésű. Régiú meggyűzések azoz az előjokk, melyek valamikor külléss tartalmat adták a nemzeti östályának, ma a nemesség-csak terhetek jelent fokozott munkát, hatva-nyozott áldozatkészséget a polgárság, a tár-sadalom javára. Öszintén ünneplhetünk mi, a város polgári tarsadalmat, mert egy egész élet folyása biztosít bennünket arról, hogy Balassa Henrik amint eddig átértéte és tes-tisítette, úgy ezentú hatányoztatott fogja át-értézni és teljesíteni azokat a súlyos köte-le-ségekűtel, melyekkel a hazának, a városnak és a reá bitű fontos érdekeknek tartozik és ebben a tudatban e város polgári tarsadalm-a nevében teljes lelkemből üdvözölöm . . . Isten éltesse!

A beszédet követő lelkes éljenezés után, általában figyelem és mély esend honolt a teremben, amidőn perecekig tartó éljenezés után

szólaltnak Ujvidék város nagy közönsége előtt elmondandó nem sikerült:

Milyen tisztelt ünneplő közönség!

Hiába akarja rám olvasni az előttem szonolkozó nagyrtisztelt-képviselőűk Szlezák Lajos ur, hogy én is már hetelekkel ezelőtt elkészített felkészítőnt mondok el ezuttal. — hiába akarja Jerombolnál cicéről babáberim katakombáit, hiába akar meggyanusítani, mint amit azt Grossinger bátyánknak tette, akinek kerestetlen, okos beszédűt olyan dörgő éljenezés kísérete, hogy attól még a péterváradit erőd falait is megremegtek, én úgy állok itt önök előtt, tisztelt ünneplő barátaim, mint a Minerva kikent fejből úgy agrának ki a gondolatok, miként a nyári úszodából a víz alá bukkott cigánygyerekek. Önök viláron kiáltással hív-ták nevetem, hogy több ünnept beszédet halljanak uraim, — és én nem tudok elmon-dani annak az óriási erővel kirtű költő-hajnak és amidőn első sorban is az ünne-plétre emelem poharomat és kívánom, hogy Balassa Henriket (viharos éljenezű) amidőn azt kívánom, hogy városunk nagyrtbecsűlt és társadalomunk szeretetéttől övezett (szűlni nem akaró taps, — halljuk a szonolko!) — mon-dom amidőn e poharat arra az ünneplétfé-rura emelem, akire a királyi kegy ramosoly-gal és aki azt a kegyet méltán kiérdemelte, akkor egyuttal engedjék meg, hogy hála kő-

csabrendeki Balassa Henrik emelkedett szó-lásra és elmondhatta a következő tartalmas mély gondolatokban bővekedű és mesteri hasonlatokkal fűszerezett mindvégig kirtű ö-lekesebbű fogadott beszédet.

Balassa Henrik beszéde.

1874 július 1-én gyagtam el a szőlői há-zat, hogy a kérem kismémet pályán tevék-nyegemet megkezdjem. Hosszu utat kellett ta-tál megahlandom, míg végül idetérttem, ahol új öök becsületének és elismerésének megh-nyilatkozásával találkoztam. Ugy állók itt Önök előtt, mint a gyermek a karacsonyfa alatt, aki nem talál szavakat örömeinek és megh-nyóságának kifejezésére, aki a csillag gyér-tyák és a kiterített ajándékoknak láttára nem képes szólni, mert szívát átjárja a túlarúd öröm. Az én karacsonyfam t. Urain a legfel-sőbb királyi kitűntetés — ez én csillag gyér-tyáim az Önök jelenléte, az ajándékok pedig azok a végtelen jótésű szavak, melyek az imént ellózzantok.

Tisztelt barátaim egymással mintegy ver-senyzeve soroltak föl nekem érdemeket, melyek sokaságából csak kettőt állapított meg magamra nemeres indokoltnak: az első az, hogy Ujvidéken és vidéken a pénzt én tettem könnyeben megszereshetővé, amiféle városunk kereske-delmi és ipari forgalmat néméig föllendíttem, a második pedig az, hogy az általam idegen-ből idehozott és vissza nem vándoroltatott mil-liók közgazdaságunkat állandóan táplálják.

Programomnak egyéb részeit, sajnála-toma, eddig még nem tudtam végrehajtani, mert ahelyett, hogy az erők öszefogást vol-na, széthúzásra találtak; ezzel szemben pedig mégdó marad minden kísérelt. Nem adtam föl azonban a reményt, hiszek egy jobb jövőben, hiszek abban, hogy az időkűben felszí-nen megjelent új erők engemet megtréve, velem vállelve arra fognak törekűdni, hogy városunk közgazdaságát megjobban kifejlesz-tűk. Lankadatartás munkaeöben és munká-csűben, szívesen karolva fel a jó eszmét bárhonnan jűjű az, nem árgóvatta magam-nak a vezető szerepet, szívesen mőkűdők közre mint közéletosa, csak azt tartva szem-előt, hogy városunk és vidéké közönségének anyagi erejét gyarapítsam.

Hálásan köszönöm Önöket Urain mi megjelentésűket, melyel igazolják, hogy velem együtt éreznek örömeimben. Tartsanak továbbá is jó indulatokban, mely sarkait fog a további munkára, én pedig emelem poharomat az Önök Ujvidék és kir. város társadalmának és a vidékről bejűtt t. barátaim boldogságára, kívánva, hogy az Uristen mindannyiokat soká igem soká éltesse.

A bankett hivatalos jellege ezzel végét ért, az idő már 11 óra felé jár, de a társa-ság azért még együtt maradt. A hangulat igen emelkedett volt, különösen amikor Balassa Henrik engedve a közönségnek

szönetet mondják önöknek azért, hogy engem választottak ki arra a megtestesűlt hivatásra, hogy a felkészítőntek ezzel a lelkes epilogus-sal befejezzem.

A felkészítőnt hivatasa nem a desérét és hízlekedés. Ilyen feladatott önök uraim nem tűzhetnek elem. De engedjék meg, hogy én ne engedjem mellőzni azokat az erenyeket, amelyekel a mi ünnepléttűl élcszóra tündöklök és amely szép szavakkal ecseteltek bár az előttem szólók az ő közhleti tevék-nyegűt — mégis egy nagy kirtűtelten úr látok az ünneplő szonolokatok gondolatmenetének határvalánál között — senki sem emelkedett meg arról, hogy Balassa Henrik vezérgazgató urnak évtizedek óta nemcsak adósokkal, de évtizedeken át ügyvédekkel is volt dolga és mindamellett meg tudta örízni lelkének tisztasá-gát, gondolkodásának genialitását és ülé-séget! Ez azt hiszem, igen tisztelt ünneplő közönség, az erő és igaz hivatottság olyan tűzpróba, amelynek kilátóbem nem kell kiállni.

És ime, igen tisztelt uraim, nem elég, hogy ezek a fiskálisok évtizedeken át próbára tettek ünnepléttűk acéllépezgetét — ma az ünneplés napján is ók állnak ide felkészítőntökkel és nem elég, hogy expensiótűkkel állandóan üldöztek az ünneplést, most sem resteltek itt tovább sózani és erős élzáttal buzajták a dalt. Szász forintos bankó nincs már a

kának is, végigjárta a termet, hogy a jelenlévők mindegyikével barátságosan kocintson. Majd a közkívárlomnak engedve *dr. Szlezdk Lajos* országy képviselő emelkedett szólásra, aki a következő szellemességű szópörkölés és mindvégig nemcsak feszült figyelemmel, hanem óriási tetszéssel is fogadott beszédét mondotta.

Dr. Szlezdk Lajos beszéde.

Tisztelt Uram!

Az a barátságos és zajos nógátás, mellyel engem t. barátaim programom kívül beszédre kényszerítenek, eszenbe juttat egy régi és igaz közmondást, (a közmondások rendszerint csak régi, de nem mindig igazak) amely azt tartja, hogy Isten őrizze meg barátaimtól, ellenségeimmel magam is tudok végezni.

Példán, tisztelt uraim, milyen könnyű dolog az ellenséggel végezni. Felhozom az esetet, hogy tegnapi május 1-én egy tünélt felvonulás volt itt Ujvidéken is, amely a szabadságot, egyenlőséget és különöset a testvériséget elveteve, egy szusz alatt engem is életét, mindenestire egy kis tőfalékkal, így: Eljén dr. Szlezdk Lajos — patkánymerregel.

Hát t. uraim én barátja vagyok a szellemes humornak a politikában is, de az egyenlőség és testvériség eszméit nem engedem oda privilegiumként az utcai tünéltökné és magam is az egyenlőség és testvériség álláspontjára helyezkedve visszaküldöm őket a patkánymerregel, még pedig tiszta humanizmusból dupla adagra! — hogy ne szenvedjenek sokáig.

Ime t. uraim egy kis patkánymerreggel az ember milyen gyorsan végez az ellenséggel. Am. milyen nehéz sokszor a barátokkal végezni.

En t. uraim sok esküvön, temetésen, banketten, választáson és hasonló szomorú alkalmaknál szerepeltem már mint szónok és a nyilvános beszédetől nem irzdom, de mindig irigyletem például a banketten azoknak a halandóknak boldog sorsát, kiknek ilyenkor nincs más teendőjük, mint égni és inni és a szabad élvező töztek végén kelkesen élvezni.

A rendező bizottság kiváló figyelméből és előzettségéből ma én réám is ilyen irigységreméltó sors vár.

Boldog voltom, hogy ma 4 koronáért egy jó vacsora fogok zavartalanul elfogyasztani, ami utacsógra is kellemes dolog.

Kellemes dolog az is, hogy csak 7 hivatalos töz volt bemozunda és hogy dr. Kubinyi barátom csak egyszer fog felszólalni.

De legkellemesebb volt a tudat, hogy jó magamnak nem kell beszélnem semmit, csak jó jó vacsoraszomom és az ünnepe! ferfu által bölkesiten asztalra hozott pezsgót fogyasztanom.

De nincs tartós és zavartalan boldogság.

Mikor egészen átadtam magamat a kellemes árésnek, ime egyre hangosabban és követelőzőbben hangzik felém épen barátaim

szóembes: "És mégis, mélyen tisztelt ünneplő közönség, én kivésem magamnak azt a bátorságot, hogy erre az ügyvéd gárdára, amely Balassá Henrik körülövezte, emelem ezuttal poharamat! Valamint az a nagyfontu kalász, amely *Mayer Arnold* kamara szállító művésze tőz és ott az ünneplőt előt nyújtó befűtők hirdeti, hogy nemcsak tőzsből, de tőzkecsésből lehet barchesz sütni, mert hiszen a nagyfontu kalacsból két nemzeti zászlót nő ki a sítőmester szive melegből: olyanképen nő ki kelkemből a kelkes beszéd, ha vés Kubinyit kezdve le egészen a szabály helyettes fűtőkálósok tekintek arra a gárdára, amely kiközelgett azt, hogy bekebelezhessem, áttir azért, hogy törülghessen, igazolt, allegrált, prelegrált, citált és licitált, amortizált és prológrált szalasztott és halasztott, húzott és nyugott, szóval megégett minden, hogy az alperes egyáltalán ne legyen tulajsgosan elkenyézettve az élet örömeitől. — mégis mondom, én kivésem magamnak azt a jogot, hogy ennek a gárdának a nevében egyuttal felköszöntssem a mi ünneplőnknek azzel, hogy adjon az ég erőt neki arra, hogy ezenest szíj arthon meg neki, se hullás, se ügyévi furdang és bírja ki őket tovább idegenek és egészségének sérteleme nélkül! Legyen meg benne továbbra is az a poézis, amely megárolyozza az élet sivárságát, — és

ajkáról a véseas: halljuk! és a béke kedvéért ime mégis csak felszólalni voltam kénytelen.

Pedig ma igazán nehéz helyzetem van.

Az előttem beszélt kiváló hat szónok minden alkalomszerű gondolatot és eszmét kimértet már és a retorika mezejéről az összes idevszerű szővirágokat már lezstedtek és csorbaa köve prezántáltak az ünneplésnek.

Sulyosítja a helyzetemet, hogy hat olyan kiváló szónok nt kell beszélnem.

Itt van pl. az én szeretet jó barátomnak: Grossinger Jánosnak rögtönzött beszéde. Hát ilyen rögtönzést még nem is hallottam.

És mondotam ma szóval elfolyda még jobban tetszett, mint tegnap mikor írásban bemutatta.

Pedig szótól-szóra ugyanaz a szőveg.

Minden szónoki felkészülés nélkül gondolat és eszmenységzetnyel találkozok tehát a letarolt tözstémzón, de a késégbesés legmagasabb fokán megpillantok egy szerény, elfejejt és megvetett ibolyát, melyet az előttem szólók keze megkímélt és meghagyott nekem.

És ez az addig meg nem tözstözött ibolya t. uraim: az adós!

Ne méltóztatok az adós jelentőségét különösen a mai napon lekicsinyelni, amidőn egy pénzintézet igazán kiváló vezérigazgatóját ünnepljük.

Nem is olyan könnyű az adósi rangsorba kerülni.

Egy latin közmondás azt mondja, hogy poeta non fit, sed nascitur. Költővé az ember nem lesz, hanem születik.

Terhelten jön a világra.

Az aposté és anyóst az ember némi élet-tapasztalatall és szerencsével jól is megválthatadja.

De m'r a születéssel nem így vagyunk. Az ember akaratától egész függetlenül gazdagunk, vagy szegénynek, az adósnak születik. Rézben ezért is fordul az én szimpátiám feléjük.

De ropogt nagy jelentőségök a gazdasági életben is aktuálisa teszt őket a mai napon. Hát képzelnék-e például egy pénzintézet adósként nékik.

Azt mondhatná valaki erre, hogy hitelezők, gazdag emberek nékiki se állhatna meg egy takarékpénztár.

Bocsnánként kérek az adós és hitelező jelentősége nem egyenrangúak.

Mert legyen a hitelezőnek bármennyi pénze, ha nincs adós, kihez szüksége van: ráé és megfizeti, bizony nem veheti hasznát pénzének és hogy úgy mondjam, saját zsirfaja fut, ami — különösen magas kamattal idején — talán nem egy adós titkos szővirágját képezi. Azért becsüljük meg az adósnak.

Persze ma még nem népszerűtí ma az adósok ünneplése. Nincsenek még társadalmilag, szociálisan szervezve, nincs bennök osztálytudatal, sőt egy bizonyos indokolatlan szeméremzért éll még bennök.

Ha szabad hivatközönm ünneplőtűnkünk szellemes és poétikus szavaira, hogy a neki rendezet mai nagy és impozáns bankettet úgy tekinthi, mint egy kedves karácsonyfát a gyerek, amelyről nem egy dicső beszédet a kedvségégek egész sorozatát, — ám legyen az ügyvéd kar, amely őt körülövezti ezen a karácsonyfán az a pétezsásak, amelyet soha se szálón meg tűnni a dividendák aranyaival! Azt hiszem a hozzá és igazság bajnokainak őszinte szívvel óhaját tolmácsoltam a kívánsággal és amely bizonyos az, hogy a mai banketten az ünneplők közül senki sem sokkal a pezsgő árát, amely bizonyos az, hogy az 400 vagy mennyi ember, aki itt együtt ünnepeit kelkesen nezett *Ralassa Henrik* pályafutásának a ma felállított jeltközvére! éppoly bizonyos az, hogy elhagyhatjuk az ünnepelet legjobb barátai, de az ügyévi gárda soha elhagyni nem fogja — meg akkor sem, ha az utolsó ingatlan, árverses dobszója fog elhangzani! (Szónokt számosan üdvözöl, — egy öreg duna hal kigrott a habokból és tődeje teljes erejéből kiáltott felém: "Járjon körül!")

Csakugyan kövültőlunk, hátra tekinthetem, és esodálva látam, mint verte fel az a felköszöntőm a Duna vizét. Hálát adtam az égnek, hogy beszédemtől megkönnyebbülten mehettem haza.

De ha egyszer lesznek szervezett adósok, akik büszkén merik kiinni zászlójukra a jel-szót, hogy 8 órai munka, 8 órai szórakozás, 8 órai alvás és 8 percent, akkor olcsó dicsőség és népszerűség lesz az adósok élere állni.

Ma az én utóóró vállalkozásom tudom nem lesz sikere. Ki fog merni nyíltan taposni az én tözstomnak, mely ez adósok egészségének van szánya?

De a népszerűsélők tudvalevőleg nem keresik a népszerűséget és azért én mivel sem tördőve, poharamt emelem a minden takarékpénztár alapját és talpközvért képező igen tisztelt adósokra, éljenek sokáig a hitelezők és részvényesük őszinte öröme!

Majd *dr. Gál Odón* mondott egy igen ötletes felkőzöntőt, különösen nagy tetszést és derűlést kelte, aposztrófta *Malkovics Béla* főispánt, jelezvén hogy ó Monostorszegen született, hogy a főispánnak érről, ha az ő nemestisére gondolna, tudomása legyen. Megbeszéltek az est folyamán *Adorján Emil* gazgyári igazgató, *Molnár József* iparos, *Pejko Béla* műépítész és *Sahnauer Agoston* lapszerkesztő.

A társaság a legkedélyesebb hangulattal egész a hajnali órákig együtt maradt és egy rendkívül sikerült és kellemes emlékével távozott.

Külön meg kell említeni, hogy a hiányos kiszolgálástól eltekintve a banket minden tekintetben kifogástalan volt, nemcsak a terem volt szépen díszítve az ételek izlésesen feltálalva, hanem a fogások is kitűnők voltak.

Az étrend a fővezető volt: *Hiedegkt Tartár* mártas, Angol bélszín körítve étel főzelékek, Turós, almaa rétes, Sajt.

Adóhivatal a közigazgatási bíróság ellen.

— A törlési engedélyk felülbélyegzésének kérdéséhez. —

Bár a magyarországi pénzintézetek törvényhozásunk részéről a legteljesebb szabadságot élvezik, mégsem lehet az mondani, hogy a magyar pénzintézeteknek semmiféle bajuk nincs a végrehajto hatalom közegeivel. A bizonyult magyar illetékűk egy alkalmat nyujt az adóhivataloknak, hogy a pénzintézetek különböző vevalásokkal, sokszor alap-talanul, bosszantsák, így legutóbb az ujvidéki adóhivatal tartotta jónak, hogy egyik legnagyobb vidéki intézetünkét részesítse molesztálásban, ami annál feltűnőbb, mert az adóhivatal egész egyszerűen negligálja a közigazgatási bíróságban ebben az ügyben hozott határozatát.

A váltóhitelezőtisztsötök okirat alapján bekebelezett záloglogokról szólo törlési engedélyk felülbélyegzéséről van szó.

E felülbélyegzés kérdése már többször szóva tettezet, de még eddig egyöntetű eljárás nem állapított meg. Az ilyen törlési engedélyket 1910. év végéig az általános szokás szerint, de különösen hivatközöossal a Közigazgatási bíróság 12/885. sz. döntvényére a pénzintézetk 1 koronás bélyeggel látták el. Ami természetesen is, mert hiszen a felek az ilyen bekebelezett váltókölcsönökönél már úgy is meg voltak terelve az évenkénti 3-4-szeri váltóblanketta vaslására révén, ami sokszor felülhaladta a II. foku bélyegk összegtét is. Méltánytalan tehát az ilyen törlési engedélyekre II. foku bélyegzést szedni, annál is inkább, mert e bekebelezések csupán a váltóhitelezőtisztsötárra — kezesek mellőzésére szolgálták; s továbbá e törlési engedélyk csak a záloglogok pusztá törölésére szolgálták s nyugtát nem foglaltak magukban, mert hiszen az ilyen váltókölcsönökönél kifizetésnél nyugta gyantát a kifizetett váltók szolgálnak.

1911. év elejétől kezdve azonban az adóhivatalok és tvei hivatalok minden indoklás nélkül az ilyen 1 koronás bélyeggel ellátott törlési engedélyeket — visszamendég is — sorba megletezték. Az ilyen letelezések éllan beadott felfolyamodásokat eleinte az összes hatóságok elutasították, míg végre sikerült a Közigazgatási bíróságot újabb felebevezések folytán a helytelen eljárásról meggyőzni s az itt csatolt ítélet alapján helyes állásfoglalásra bírni:

„Az U...i takarékpénztár illetékügyét, melyben az u...i m. kir. adóhivatal az 1911. évi K. j. 1154. tételszáma alatt 24 korona illetéket szabott ki s ezt a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság 1912. évi február hó 29-ik napja 20744. sz. a. kelt végzésével fenntartotta, a nevezett ügyfél panaszára 1913. évi december hó 11-ik napján tartott nyilvános ülésben tárgyalás alá vévén, következőképen ítélt:

A magyar kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyt ad s panaszost a panaszolt illeték fizetésének kötelezettségére alól felment. Indokok: Tekintve, hogy az illetéki díjlegyek 20. tétele szerint az összeghez képest II. értekezőkhoz szerinti illetékek olyan törési nyilatkozatoknak van helye, amelyekkel valamely tartozási követelésre szerzett zálogjog szüntetettik meg, tekintve, hogy a bíróság részről 32481/912. sz. a. elrendelt bizonyítási eljárás során beszert teletkönyvi iratok igazolják, hogy panaszos jelen esetben nem ilyen tartozási követelésére szerzett zálogjog, hanem kizárólag nyílt hitel biztosítására rendelt zálogjogról van szó, tekintve, hogy a váltóhitelet biztosítására adott zálog, magában véve a jogot nyújtó félnek javára, a jogot adó ellenében tartozást még nem állapít meg; s tekintve végül, hogy a hivatalos leletek tárgyul szolgáltak s az 1910. évi március hó 17-ik napján kelt törési engedélyben a fenálló tartozás kifejezetten elismerő nyugta nem foglaltatik: a jelen ítéletet rendelkező részében foglaltakhoz képest határozni kellett. Kelt Budapesten, a magyar kir. közigazgatási bíróságnak 1913. évi december hó 11. napján tartott üléséből. Báró Abele Rezső sk. tanácselnök, dr. Horváth Ödön sk. elnök.

Sajnos azonban adóhivatalaink a Közigazgatási bíróság ezen ítéletét még mindig nem veszik figyelembe, miért is a pénzügyi-zetnek egyöntetű eljárásának kellene arra törekedni, hogy a pénzügyigazgatóságok a Közigazgatási Bíróság döntvénye alapján megkeresést intézzen az összes adóhivatalokhoz és teletkönyvi hivatalokhoz az iránt, hogy a váltóhitelet biztosítási okirat alapján bekebelezett zálogjogokról I. koroná bélyeggel kiállított törési engedélyek többé nem letelezhetők.

Gábor Zsigmond.

Morzsák

a Balassa-bankettéről.

Összeszedte: Mayer Oszkár.

A banketten elhangzott hivatalos és nem hivatalos felkőszöntök után és előtte is lelkes ünnepekkel az ünnepeket Balassa Henrik, kinek tartalmas és szellemes beszéde, különösen a karacsónyáról mondott pompás hasonlata még jobban növelte az ünnepi hangulatot, de a felkesedés tetőpontjára hagott akkor, amikor az ünnepeket a hagyományos „jörjén körül” felszólításnak engedve, elépített az asztalok előtt, s mindenkiel baráti szívvel össekocintotta a poharát, a poharokban pezsgő volt, a vendégek előtt pedig pezsgőpalackok, a melyeket azok vigan fogyasztottak — ahogy a népszerű rókák szokta mondani — az ünnepeket *hiszelelere és számládjára*.

A derék és népszerű Balassa sem kerülhette el a sorsát, saját külön kamarai szállítlónk egy olyan unnepi lobogókkal ekesztett díszkalacsot süttött neki, s prezentált asztala elé, a melyet a főhercegnek süttött, ehhez képest a díszkalacs nemcsak díszes, de monstruozusan nagy is volt, ezzel szemben a lelkes ünneplő közönség elé helyezett zsemlyecsékek voltak olyan kicsinyek, hogy csak nagyüvegűvel lehetett őket meglátni, ugyátszik kamarai szállítlónk úgy gondolkodott, hogy az ellenét fojkoza a hádsít.

Nyolc órára összegyűlt vagy 400 ember, de a bankett csak 9 óra után vette kezdetét, addig az asztalon nem maradt meg csak a díszkalacs; mert már mindenki elfogyasztotta a terítéke elé rakott zsemléket és sóskifit, pedig kamarai szállítlónk mindkét remeke olyan szerényen húzódott meg a te-

ritékek mellett, hogy csak gondos szemlélés után lehetett észre venni, hogy léteznek, igaz, hogy a zsemlyéken és a sóskifiken nem volt szálcsó, de azokat legalább mindenki megette, a díszkalácshoz azonban nem nyúlt senki — szóval itt is a kicsinyek jártak rosszul, a nagyot megkíméltek.

A mi derék Jari bátyánk okos és szép beszédét igen magass tenorban kezdte, miért is már a beszéd középefelé meg-meg-bicsaklott a hangja, mire valaki azt a megjegyzést tette, hogy Jari bátyánk hiába dicsőülne a „Frohsinn” dalárdának, énekelni nem tud, mert ha énekes volna, gazdaságosabban osztaná meg a hangját és a magas „c”-t a végére tartaná, mire egy másik azert röpiratozott, hogy talán éppen azért dicsőülne a dalárdának Jari bácsi, mert énekelni nem tud.

Pártunk egy kiváló lelkes tagja, aki elvölí soha sem fekszik le éjfél előtt, éppen a legropogósabb anekdotákkal mulattatta köznyezetét, midőn felé tartva kezdetem tőle, hogy van koma? a felelet rövid de föléis volt: *Bankettissime*.

A mi kedélyes nyárszolgáink egy csoportjához közeledd a pincer a tállal, melyről azonban a halat a boldogabb előzők már ki-zsedgettek, úgy hogy annak a csoportnak más nem jutott mint az a *pép alkotmány*, a melyen a tállal halat szervizirónk szokták. A kas magyarok esleje lemeztett tehát egy karaj ebből a pebből, a másik kettőt, a harmadik is vagy harmat és a lemeztett pépszeteleket boldogan nyakakon öntötték tartarmártással, keményen ropogtatták a jámborok a szokatlan edelét, de csakhamar kifakadt az egyik: noha az anyukom ilyen halat főzött nekem a fejéhez repülne a tál, a másik csodálkozott azon, hogy ugyan mit szeretnek az urak ezen a komisz ételen, a harmadik azon botránkozott meg, hogy miért fizetnek a szakácsnak olyan sokat, ha ilyen gyázatos edelét készíti.

Egy bankettenvedt panaszkodott nekem, hogy nem jutott neki a tartárszobából, hal ugyan van a tányéromon, amint látod elég (s csakugyan toronymagasságban sorakoztak a szeletek a tányérrán), de mondá mit csináljak a hallat tartarmártás nélkül, hisz itt van a mártás felemé nekí, hol kérdezi ő, a *spokingodon* mondám én melyről bus cseppelben hullott alá a sárga lé.

Több, mint 400 ember pontos kiszolgálása bizony, különösen vidéken, csaknem megoldhatatlan feladatot ró a vendéglőre és így pártunk egyik népszerű társelnökével megessett, hogy a sültből réa már semmi sem jutott, kárpótlásul a sültért *borju csülköt* kapott, de *hus nélkül*.

A muzsikai emberek közül csak a légszeszgyár szellemes és kedves igazgatója szólalt fel: Tiszelt ház megszólal a gaz című bevezetésre, mire a derék villamosdirektort is egyezre nógatták barátai, hogy licitálja tul a gázdirektort, de ő kitért az unszolás elől, pedig elég lett volna, ha valamelyik szerelőjét egy nagy *Nitra lámpával* berendeli a terembe, mert akkor megszólalt volna a *villany is*, amelynek a nagy teremben nyomát sem láttuk, az igaz, hogy olyan *sötét volt*, hogy egymást is alig láttuk.

Frauenhofer Kristóf és neje

téglagyárát egy *résavénytársaság* óhajlik megvásárolni és azért felhívom mindazokat, akiknek nevezettek ellen *követelésük áll fenn, hogy 8 napon belül* ezt nálam bejelentésük honoralásra igényt nem tarthatnak.

KATONA GYULA.

HIREK.

Személyi hírek. *Matkovičs Béla* főispáé, aki szombaton este a Balassa-banketten részt vett, Budapestre utazott. — *Dr. Szlezák Lajos* orsz. képviselő szintén Budapestre utazott, s részt vesz az igazságügyi bizottság tárgyalásain.

Városi óra. *Dr. Demetrowics* polgármester közlésüvelérel pótól azon célszerű intézkedéssel, hogy elrendelte egy oszlopos városi óra beszerzését, mely a főtéren lesz elhelyezve. Végre egy megbízható pontos időmutatóhoz jutunk.

Főnyos esküvé. Keddén folyó hó 5-én *Kassowitz Aranka* urasnő, dr. Kassowitz Amin törv. biz. tag, pártelnök szeretet-méltó leánya esküdtött örök hűséget *Lébl Ernő* nyakkereskedőnek. Az esküvő a legdíszesebb egyike volt, melyet városunkban láttunk. Beláthatlan nagy kocsi sor kísérel a násznépet, a templom szorongásig megtelt, sokan kiűn is rekedtek. A gratulációs száma oly nagy volt, hogy a gratuláció órák hosszat tartott. Rendkívül sok üdvözölő levél és sürgöny is érkezett, ezek között *Matkovičs Béla* főispán és *dr. Szlezák Lajos* képviselő is. Az esküvőn *Dr. Demetrowics* polgármester és a városi tanács tagjai közül többen voltak jelen.

Oszillag Károly az **Ujvidéki Hírlap**-ban. *Dr. Szlezák Károly* ügyvéd ismertevű író, mai számunkban megjelent pompás karcolata felhívjuk olvasónk figyelmét. A kifűnő humorista cikkei, melyeket a közönség kíváncsán kedvel, többször meg fognak jelenni lapunkban.

Polgáristólai tanárok közgyűlése. Az O. P. I. E. bacsodmegyei köre f. hó 2-án tartotta meg évi közgyűlést *Krompasky Jáné* alá. polg. isk. igazgató elnöklete alatt. Az egyesület főköriének nagy számban megjelent rendezés tagjain kívül a gyűlésen megjelent *Jáda József*, szűv. isk. igazgató, a *„Memezi Iskola”* szerkesztője is, hogy közkedvelt lapját személyes érinkezésével terjeszse. A rokonszemes vendéget a gyűlés elnöke lelkes szavakkal üdvözölte. A polg. isk. fogalmazás tanítás c. diaktikai tételét *Fogl János* ujvidéki alá. polg. isk. tanár fejtette előadásában tanutatót a fogalmazás tanítás történetére, a ráteremt hiányos rendelkezésre és azokra az eredményekre, melyeket ezen a téren gyermektanulmányi szempontból növekedésem tapasztalt. Birálat alá vette a szabadfogalmazást és szükségesnek jelezte az oktatói irányítást a szabadfogalmazásnál is. A fogalmazási készség rendszeres kifejlesztését tartja kiválóan fontosnak s ennek alapjául szolgáljon a pszichológiai alapokon felépülő, állandó módszeres öszoiktatás. A tisztújítás során újól egyhangulag és öríasi lelkesedéssel elnöknek megválasztott: *Krompasky Jáné*, a főkörré eddigi elnöke. Társelnök lett: *Nemessányi Adél*, leánytanog, isk. igazgató, atelnök: *Körösi Rezső*, topolyai polg. isk. igazgató, titkár: *Lengyel Henrik*, ujvidéki polg. isk. tanár, pénztárnok: *Kempl György*, ujvidéki polg. isk. tanár. A gyűlés után az Erzsébet-száló kisteremben bankette gyűlték össze a tanárok, melyen számos pohárköszöntő hangzott el.

Vasárnapi tétzene. Vasárnap a város-háza előtt a 35-ik gyalogezred zenekara tétzenét adott, újabb bizonyítékai annak, hogy a kifűnő ezred Ujvidék polgárságával való jó viszonyt nemcsak fenntartani, hanem ápolni is törekszik. A tétzenének igen nagy közönsége volt.

Sorozás eredménye. F. hó 22-én ejtették meg Zsablyán a sorozást. Csurogór 244 legényből 58 maradt mind a három korosztályból.

A dunabövényi omlókötépel intézőjévé a földmiv. miniszter Szilágyi Gézát nevezte ki.

Előléptetés. Kalapás János honvéd főhadnagy századossá lépett elő. Kalapás százados, aki úgy helyben, mint vidéken is a felső oszt. gimn. tanulókat évek óta a katonai gyakorlatokban és lövészetben sikeresen oktatja, a polgári körök közbecsülését vívta ki s azért előléptetéshez nagy számú barátai és ismerősei ösztönöztek gratulálnak.

Verbóczy nálunk. A kitűnő *Verbóczy Aladár* kuszált jogesetekre lapunk jogász olvasóinak különös figyelmébe ajánljuk. Reméljük, hogy *Verbóczy* úr a mai számban közölt ízelítő után, többször is fel fogja keresni lapunkat.

Az ujvidéki tudóbetegondozó intézet április havi működése. Jelenkezett áprilisban 11 új beteg, 4 férfi, 7 nő és a régiek közül ismételen 23. Mind a tízegegy jelentkezőn meg lehetett állapítani a betegségeit, 3-szor nyílt, 8-szor zárt alakban, 5 volt 1. fokban, 5 II. fokban beteg. Köpétvizsgálat egyszerű vezetett pozitív eredménnyel. Gyógykezelést ellátókkal 7. Természetben segélyeztünk 22 beteget 1138 liter tejjel, 129 kg. kenyérrrel, 15 1/2 kg. hussal és 5 kg. zsírral, ezenfelül lakbérégegyt adtunk 5 családnak 64 K 20 fillérről. Átvizsgáltunk 3 családot 10 taggal, kik közül egy nő találtunk betegnek. Egy betegét saját költségünkön a József szanatóriumba helyeztünk el.

Kiküldetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a palánkai járásban levő elemi iskolák VI. osztályának záróvizsgájához a folyó iskolái év tartalmára külön megbízott iskola felügyelőként Zakkay Aladárt a palánkai polg. isk. igazgatóját küldte ki.

APOLLÓ-színház. Ma esztőtörökön látható még a „*Kalasztrófa*” című hatásos 3 felv. dráma, mely renkívül érdekesítő kísérő műsor keretében, melyből még külön ki kell emelni „*A törzs beszűlése*” c. drámát, keril színré. — Pénteken, szombatban és vasárnap a „*Nordisk*” szenációs udonsága a „*Bohém szerelmek*” keril színré, melyben *Pailander W.* a hőlgyek kedvence, arat ismét sikereket. Az agilis igazgatóság a jövő hétre oly érdekesítő műsört állított össze, mely minden eddigi felülmúl s melylyel csak fokozza azt a népszerűséget, mely már eddig is óriási mérvben nyilatkozott meg.

A közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy az egyrészes önkéntességre bevonuló tanítókat a törvényes helyettesítési díj fejében olyan nyugalmazott tanítók is helyettesíthessék, akik hatóságos orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy ezen ideiglenes szolgálattal teljesíthetik s akik nem fegyelmi vétség miatt helyezték nyugalmába. — Ezen intézkedésre az adott alkalmat, hogy a bevonuló tanítók állása, helyettesek hiányában igen sok esetben betöltetlen marad.

A színes szerezéseje. Tenevavról jelentik: Az osztályorsjáték minapi húzásban kihúzott 600,000 koronás jutalomból Kardos Géza bonvivant a Keresányi szántársulat tagja 60,000 koronát nyert.

Érdekes munkásbiztosítási döntvény. A kereskedelemügyi miniszter egy hozzá felterjesztett ügyből kifolyólag érdekes munkásbiztosítási döntvényt hozott. Kimondta ugyanis, hogy a feleség nevében álló üzletben foglalkozásuként tevékenységet kifejtő férj akkor is biztosításra kötelezett, ha nem pénzbeli díjazásban, hanem ellátásban nyeri tevékenységének ellenértékét. Ezzel egy bizonytalan, sokat vitatott kérdés nyert végleges megoldást. Immar semmi kétség, hogy mindazok a férfiak, akik a feleségeik műhelyében vagy üzletében foglalkoznak, bejelentendők a munkásbiztosítási pénztárra, tekintet nélkül arra, hogy feleségeiktől, mint műhely vagy üzlettulajdonostól huznak-e megállapított fizetést, vagy munkájuk a közös háztartás élvezésében nyeri kielégítést. Mivel a feleség nevében álló műhely

vagy üzlet feles számban van Bácsmegeyében is, a legelsőbb döntvény értelmében megteheto sok új tagot nyer a pénztár. A miniszter döntvényét a pénztár egyébként megküldi az értekelteknek, azaz a szigorú felhívással, hogy az üzletben foglalkoztatott férjeket a pénztárnál mielőbb jelentsék be.

Az Ujvidék — Palánkai Tanítóegylet közgyűlése. E tanítóegylet f. évi június hó 2-án (pünkösöd utáni kedden) Palánkán tartja rendes évi közgyűlést a következő napirenddel: 1. fél 9 órakor Veni Sancte és sz. mise. 2. A tagsági díjak beszedése. 3. Elnöki megnyit. 4. A múlt évi jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 5. A pénztárosok jelentése. 6. A legjobb dolgozatok felolvasása és jutalmazása. 7. Kováts Antal tiszteletbeli tanító előterjesztése a *fizelésrendezés serelméjéről* s a *nyugdíjvizsgálóról*. 8. Indítványok.

Felülkötések az Ujvidéki Önkéntes Tűzoltó-Egyesület által 1914. február 1-én tartott mulatságáról:

2 K-: dr. Malencsics, Jorkovics, dr. Mócs, dr. Groszmann Adólf, Flesch Lipót, Weinfeld Ignác, ifj. Öther Mihály és Fia, Marer József, Lodosorfer, Geiger Károly, Paulina Fellner, Bellán, Stein, öz. Józsefné, Kless Flópp, Schrack Antal, Spirka Józsefné, Steiger F., Coeck István, Jausz József, Gergely Gáspár, Jonson Alfréd, Michelné, Stolcz Károly, Varsányiné, Farkas M. József, Feherváryné, Beckeházy, Gábel N., Lörcinc Gyuláné, Baumgartner L., Witz, Kämpfner, Kluka, Schossberger L., Juhász J., dr. Elschlögler, dr. Torna L., Radó Róbert, Morocz S., Lengyel Mihály, dr. Vermes J., Popadics P., dr. Savinyváry, Glusick, Pintér L., Hufnagel, Maldaecker J., Mucsavinsky. (Folytatjuk.)

A ramsli is hazárdjáték. A szegedi törvényészek egy esetből kifolyólag kimondotta ítéletében, hogy a ramsli (kutyázás) kártyajáték hazárd és a résztvevőket pénzbírságra ítélte. Tehát, aki ramslit játszik éppen annyit, mintha ferblit játszanék és ezért a rendőrség a ramsliozókat is ellenőrizni hivatott.

A döntő szó a főrjékké lesz. A készülő új polgári törvénykönyvnek érdekes részei vannak. Különösen a házassági jogi részben. Külön intézkedés lesz a házasság illetve a házafeltek jogdisouyáról. A törvényt tárgyaló képviselő bizottságban elfogadták a 25-ik szakaszt, amely kimondja, hogy a házaselet ügyében a döntő szó a férjtel illeti még s hogy a háztartás vezetése kizárólag az asszony kötelessége. Több valami. Jó is az előre való gondoskodás, mert hát sokan vannak szegények, akik a papus járma alatt nyögnek. Ezenül, ha mára nem is, a polgári törvénykönyvrre hivatkoznak. Szegény férjek.

A titeli áthidalásról. A minap tárgyalta a magyar képviselőház a kereskedelemügyi költségvetést, amikor is Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a tengerre való jutást a keletre dél nyugatra irányuló fogalmat a Tisza áthidalása hozdhatná elő leginkább s a ház tudomására hozta, hogy a titeli áthidalás iránt egy helyiérdeki vasut tervezetének keretében most komoly tárgyalás folyik. A miniszter kijelentette még, hogy minden ilyen utróvidít irány lényegesen befolyásolja a Máv. bevételeit és ezért óvatosan kell eljárni.

Az alkohol ői. Őt éves gyermeket őlt meg az alkohol Obecsén. Tértázy Milvoj felügyelőre volt bizza Szardanov Drága 5 éves unokája, ki midőn nagyatája magára hagyta, fél deci pálinkát ivott, amitől alkoholmérgezésben másnap Szenttamáson meghalt. A helybeli törvényészek gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt 3 napi fogházra ítélté az őregapát.

Különös jogesetek.

Itta: *Verbóczy Aladár.*

Kérdésködkök egy kollegám földije, hogy sok dolga van-e annak az ügyvédnek?

— Sok dolga van — felelém — amig egy pört kap!

A Duna fahídján állók épen amikor egy hajót rájuk átereszenek.

Mellettem áll egy ügyvédjelölt, aki nemrég elhasalt egy szigorlaton.

— Látja kollega ur, — mondam — maga épen olyan, mint ez a Dunahíd!

— Miért? — kérdezi.

— Azért, mert magának is szét kell szakadni, mig keresztül tud menni!

Dicsekszik a Grosz Tóni, hogy tegnapi egy kitűnő viccet mondott, — t. i. be akart jönni a bíróságához, de az ajtóban állt a Bruck Géza és ő azt mondta neki, tessék innen burkolni!

— Nem tudtad félre tóni, te rossz tóni — felelém neki rálicítálva a hét legrosszabb viccére.

Egy jogtudakos kereskedővel tárgyalok és kifogást tesztek az illetékeség ellen és kértém azt leszállítani.

Azzal allegát hogy ez nem volt benne a szerződésben, elég hogy ő a gabonát leszállította ő semmi illetékeség leszállítására magát nem kötelezte.

— Mit szólsz az új váltótervényhez — kérdezem egy kollegától — mikor fogod megtanulni?

— Mit, én már oly jól tudom, mint a régít.

— Hogyan lehet az?

— Ugy, hogy a régít se tudtam, meg ezt se tudom, — feleli.

Sirolin „Roche”

biztos hatásu tartós köhögésnél, a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál. Influenza és tüdőgyuladások után a józú Sirolin „Roche”-al való hosszabb kura megvéd az összes ártalmas következményektől. SIROLIN „Roche” oldólag és fertőtlenítőleg hat, elősegíti az elvtagyt és emesztést. Sziveskejük a gyógytárakban határozottan Sirolin „Roche”-t kérni.

Beszélgetek egy szerkesztővel az új sajtó-törvényről, aki elragadtatással mondja, hogy milyen liberális az új törvény 1. §-a, hogy saját útján mindenki szabadon közölheti és terjesztheti gondolatait.

— No maga ezzel sohasem fog visszaélni! — felelem.
— Honnan tudja?
— Mert magának sohasem volt és nem is lesz gondolataja!

Az újvidéki repülőterén vagyunk s mondom egy ott álló kollégámnak — látja ez a repülőegyetlyan mint az én csodálgynom.

— Hisz magának nincs is csodája — felel a kolléga.

— Eppen azért, — felelem — mert az is még a levegőben van!

— Az új sajtótörvényben statuált arról a jogról disputálnak, hogy mindenki olyan nagy nyilatkozatot tehet közre, amelyben támadva ely. Kollégám kérdi tőlem, hogy mekkora cikkben válaszolhat o, ha valaki azt írja róla, hogy ő egy számar.

— Egész bátran három hasabot telexhat, — felele egy rossznyelvi jelenő!

Két ügyvédjelölt borzasztó tudákösséggel vitázik egymással egy illetékességi és egyuttal hatásköri kérdésen és engem hívnak fel bírónak a köztük levő komplikált ügyben.

— Ez semmi, — felelem — az önk esete, de hallgassak me a következő jögesetet:

— A péterváradit oldalról a fahidion Ujvidék felé jön egy svájci honosság nevelő, aki eredetileg nemetorszagi alttalvó, — az újvidéki oldalról atmegy Péterváradra egy Bulgáriából ide származott gyümölcsös kofa. Eppen a híd szétváltásakor összevesszek valamely pletyka miatt, egymást összevesszek és öszekarmolják, hogy az itteni nevelőnt a péterváradit rendőrség, — a péterváradit az újvidéki rendőrség kísérik. Kitűnik a vallásánál, hogy a kofának férje, van a Szerbiából idezőköt, a nevelőnt pedig adoptált leánya egy vlingssinger hajós kapitány. Minthogy mindketten verekedés közben a Duna közep-vonalán estek a vízbe — kérdés, hogy melyik hatóság illetékes itélkezni e kihágási ügyben?

SZINHÁZ.

Szombaton este a „Mérnökötök” című angol életkép adta a tarsulat itt először. Ez a darab a Vigzínházunk ma is műsordarabja s kétségkívül a mult ciklus legnagyobb színházi sikere is, a mi a darab klasszikus és poetikai szépségénél fogva természetes is. Az előadás kitűnő volt. *Majthényi* a vezető szerepben elősoran alakította nyújtott. *Konrádt Jóna* nagy intelligenciára való felteggással játszotta meg nagy szerepét (Gertrud). *Somlár Zsiga* alakítása élvezetes volt. Uj kiváló művészek bizonyult ezuttal is. *Sárközy Blanka* természetes és mesterkéletlen játéka is hatott. *Dinyésdi, Zsaly* és *Várvay* pompásan illeszkedtek bele a kitűnő együttesbe. *László Tivadar* és *Mátyné* teljesen töltötték be szerepeiket. Jó volt *Szűcs Irén* is. Az előadást telt ház nézte végig.

Vasárnap d. u. a „Csmádszék 10. sz.” c. bohózatot ismételték. Vasárnap este *Bíró Lajos* szimvite „1913.” ment először. Az igazlaman kémdramának nem volt nagy közönsége, pedig a jeles *Majthényi* alakítása egy-magában is megerte az egész estét. Ez a kitűnő művész a vidéki kereket tulszaryaló tökéletesseggel oldja meg feladatát megannyi alkalommal, ezuttal is természetességgel, biztos és elegáns színpadi fellépéssel, tulszokott ment és nagy intelligenciára való előadásával valóssággal viszi a darabot. Mellette *Konrádt Jóna* vált ki pompás játékaival. *Somlár Zsiga* barna, *László főhadnagya*, *Lordán kapitány* jó alakította. A jeles *Uj Kálmán* mint Radován epizodszerepben is kivált. *Zsaly* a földájk szerepében is kivált. *Dinyésdi* mint Paula hatott szép és élvezetes játékaival. A darab kiállítás és díszletezése igen szép és a rendezés tökéletes volt. Itt említjük meg, hogy vasárnap este nem ajánlatos — nálunk — az ilyen komoly irányú drámákat előadni, mert

a karzati közönség a legdrámaibb helyzeteket is félreérti, s a helyzethez éppenséggel nem illő sőt bántó nevetéssel mulat a legvergyaszobt jelöneteket, ami pedig a páholy és földszint közönségének élvezetét nem csekély mértékben befolyásolja; s sok jogos bosszúságra ad okot.

Hétőn Kálmán Imre „*Kis király*”-a ment először. A remek operette, melyet külföldön ma is adnak, nálunk is pompás előadásban került szíre. *Zsaly* a címszerepben, mely egyenesen reá van szabva, nyújtott élvezetes alakítást, játéka, éneke kiváló volt. *Telki Jóna* szép énekelve és ügyes táncával ért el hatást, *Piqler Erzsé* fúrge és pánján volt illőn szerepéhez. de a slager mégis csak a kitűnő *Uj Kálmán* pompás és kacagató Hucklya volt. A jeles művész, aki kedvence közönségünknek a szerep komikumát fokozta szellemes rögtönzésekkel is — s a groteszk helyzetek dacára soha túlzásba nem esett. A többi szereplők is mind élvezetes alakítást nyújtottak. Az operette kiállítás díszes és fényes volt, a rendezés elsőoran, az ének és zenekarok működése precíz, ami *Gelleri* karmester érdeme. A „*huzzadcsak*” nálunk is csakhamar népszerűsége tett szert, az előadás után sokan fűtyűrtétek kellemes és bájos melódijait.

Kedden „*A kis király*” ismételték.

VIDÁM ESETEK.

Iskolában. Mondják nekem Grünfeld mit tesz az: Mond?

— Mond, ez azt tesz: hold.

— Jól van. Mit tesz Stern?

— Pizskálja engem hátulról a plajbászával.

Esszerű. Miért irtad az aspirint a bevételt rovatra? Eladtad belőle valakinek?

— Nem, sőt én vettem.

— Akkor a kiadás rovatra kellett volna vezetni.

— De mikor én bevettam!

Biztos következtetés. Tudod, hogy a pisze patikus beleszeretett Miciebe?

— Miből következteted?

— Mici egy álló órahosszáig zongorázott és a patikus végig hallgatta.

Bíró előtt. Igaz, hogy ön a panaszost marhának nevezte?

— Igaz.

— És miért?

— Ugy gondoltam, hogy a mai drágaság közepett a marha kijelentés csak megbecsülést fejez ki.

Kis kíváncsi. Apuskám én is elmegek veletek az alkattérbe.

— Ilyen kis fiuknak oda még nem szabad bemenni. És különben, mit szeretnél ott látni?
— Szeretném látni a golyát, hogy rám ismer-e.

Gyöngéd oázás. Borbély: Bocsanott kérek szerkesztő ur, az ollómat otthon felejtettem. Nem lenne szives a gondolatai közül egyet kölcsönözni, addig míg megnyírom?

A büntetés. Borbély (az inasához, ki egyik vendégét alaposan megvadásolta): Te haszontalan kölyök! Most ezt a szegény urat büntetésből még egyszer meg fogod borotválni!

Tévedés. Színigazgató: A darab igen eredeti, tetszik is nekem, mivel az összes szereplők dadognak.
Író: Té . . . . . té . . . . . tévüdni tetszik. Csa . . . . . csak, én dadogok.

Színigazgató: Akkor nem fogadhatom el.

MENETREND.

Ujvidék—Beocsin. Ujvidék ind. d. e. 10.49, d. u. 4.36, 9.08. Pétervárad megálló i. 10.57, 4.43 (f), 9.16. Pétervárad érk. 11.03, 4.49, 9.22. Pétervárad ind. 11.05, 5.01, 9.23. Kamenica i. 11.26, 5.07, 9.38. Ledinec i. 11.42, 5.21, 9.50. Rakovác i. 11.54, 5.31, 9.59. Beocsin é. 12.07, 5.42, 10.09.

Beocsin—Ujvidék. Beocsin i. reg. 6.06, d. u. 2.07, 6.05. Rakovác i. 6.17, 2.21, 6.17. Ledinec i. 6.29, 2.35, 6.29. Kamenica i. 6.43, 2.54, 6.44. Pétervárad érk. 6.16, 3.12, 6.59, ind. 6.58, 3.14, 7.01. Pétervárad megálló érk. 7.04, 3.22, 7.08 (f). Ujvidék é. 7.10, 3.30, 7.15.

Ujvidék—Titel. Ujvidék i. d. e. 6.33, d. u. 12.35, 6.19. Zajió ind. 6.44, 12.47, 6.31. Ujvidék-csenej i. 6.51, 12.55, 6.38. Vaskapu i. 7.02, 1.08, 6.46. Káty ind. 7.30, 1.36, 7.11. Tiszakálmánfalva i. 7.45, 1.51, 7.22. Sajkászentiván ind. 8.07, 2.10, 7.37. Tündérs—Dunagólos i. 8.25, 2.37, 7.50. Sajkáslak ind. 8.42, 2.50, 8.03. Titel é. 8.55, 3.03, 8.16.

Titel—Ujvidék. Titel ind. reg. 2.41, d. e. 9.45, d. u. 1.40. Sajkáslak i. 2.55, 9.53, 1.53. Tündérs—Dunagólos ind. 3.08, 10.10, 2.05. Sajkászentiván ind. 3.26, 10.24, 2.20. Tiszakálmánfalva ind. 3.41, 10.39, 2.35. Káty ind. 4.02, 11.00, 2.56. Vaskapu i. 4.26, 11.23, 3.13. Ujvidék-csenej ind. 4.33, 11.39, 3.18. Zajió i. 4.42, 11.39, 3.25. Ujvidék érk. 4.54, 11.51, 3.36.

Ujvidék—Óbecse. Ujvidék ind. reg. 4.00 d. e. 9.15, d. u. 4.53. Vaskapu i. 4.25, 9.28, 5.08. Tiszaszentivánfa 1.438, 9.44, 5.21. Temerin i. 4.53, 10.21, 5.38. Boldogasszonyfalva i. 5.08, 10.49, 5.54. Zsalyba ind. 5.22, 11.07, 6.08. Csurog ind. 5.45, 11.40, 6.34. Bácsföldvár i. 6.00, 11.58, 6.50. Óbecse érk. 6.20, 12.21, 7.11.

Óbecse—Ujvidék. Óbecse ind. reg. 4.54, d. e. 8.57, d. u. 3.32. Bácsföldvár 5.16, 9.23, 3.58. Csurog 5.41, 9.47, 4.23. Zsalyba 6.00, 11.18, 4.49. Boldogasszonyfalva 6.16, 10.39, 5.10. Temerin 6.37, 11.12, 5.59. Tiszaszentivánfa 6.45, 11.25, 6.12. Vaskapu i. 6.58, 11.44, 6.45. Ujvidék 7.21, 12.12, 7.13.

Baja—Zombor—Ujvidék. Baja ind. reggel 4.00, d. e. 7.30, d. u. 1.00, d. u. 4.50. Zombor é. 6.25, 10.56, 3.23, 7.20. Zombor i. éjjel 2.30, d. e. 7.08, d. u. 3.46. Szatpar ind. 3.09, 7.45, 4.25. Szilberk 3.28, 8.02, 4.44. Militics 3.39 (f), 8.12, 4.56. Hódáság 3.55, 8.23, 5.07. Paripás 4.22, 8.46, 5.31. Parrag 4.40, 5.58, 5.45. Pelyvaszállás 4.49 (f), 9.06 (f), 5.53 (f). Szépliget érk. 4.58, 9.14, 6.01, 1.5.08, 9.24, 6.03. Bulkeszi 5.22, 9.36, 6.17. Pétervárad-Dunagólos 5.42, 9.50, 6.30. Ófatak 6.16, 10.12, 6.55. Chotekpuszta 6.26 (f), 10.21 (f), 7.05 (f). Ujvidék érk. 6.39, 10.33, 7.17.

Ujvidék—Zombor—Baja. Ujvidék i. reg. 2.07, d. e. 7.51, d. u. 1.30. Chotekpuszta i. 2.21 (f), 8.04 (f), 1.42 (f). Ófatak 2.32, 8.16, 1.53. Pétervárad-Dunagólos 3.01, 8.44, 3.20. Bulkeszi i. 3.11, 8.55, 2.30. Szépliget érk. 3.25, 9.01, 2.42, ind. 3.45, 9.09, 2.37. Pelyvaszállás 3.55, (f), 9.16 (f), 3.05 (f). Parrag 4.03, 9.25, 3.14. Paripás 4.23, 9.45, 3.33. Hódáság 4.42, 10.02, 3.50. Militics 4.52 (f), 10.10 (f), 4.60 (f). Szilberk 5.10, 10.28, 4.11. Szatpar 5.25, 10.42, 4.26. Zombor érk. 6.03, 11.20, 5.00. Zombor i. reg. 3.30, d. e. 6.45, d. u. 12.30, d. u. 4.23. Baja érk. 6.35, 9.15, 3.23, 7.06.

OLVASSUK AZ „UJVIDÉKI HÍRLAP”-OT.

RENOMÁLT
100 fl. függekávéinkat

(Felgeunkaffe) legmelo- 11—30
— gobben ajánljuk.

VIKTOR SCHMIDT & SÖHNE, WIEN.

135. sz. eln. 1914.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Ujvidék szab. kir. város területén lakó minden férfi, tehát a külterületen (szállásokon) lakó is, aki magyar honos, a folyó évben legalább 26. életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon imni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet, — amennyiben pedig időleges adómentességet élvez — 20 korona egyenes állami adónak megfelelő vagyonnal bír; vagy az adózásra való tekintet nélkül; lelkész, a magyar tudományok akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hájóskeplény, gazdasági, gyógyszerész, orvos, erdész, bányász, tanító, szézbész, állatorvos, továbbá az a ki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki a középiskolai záróvizsgálatot letette 1914. évi május hó 16-ától 28-ig terjedő időben az 1815 évi összeállított esküdtképek férfiak alapjástromába való felvétel végett az összerülő bizottság előtt (polgármesteri hivatalban) megjelenjen vagy meghatalmazott által is megjelenhetik.

Ujvidék szabad kir. város polgármestere 1914. május hó 1-én.

Dr. Demetronics Vladimir, a k. kir. tanácsos, polgármester,

527. és 599. szám/1914. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. jársbír. 1914. Pl. 804/2 és a budapesti VIII.—X. ker. kir. jársbíróságok 1913. évi Sp. X. 1399. számú végzése következtében Kerényi Sándor zombori lakos ügyvéd által képviselt és az egyesült magyar szénnyárák szövetsége javára Banderos Gusztáv petriai lakos által 226 K 72 f és 66 K 31 f s. jár. erejéig Petrócson foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 700 K-ra becsült 2 ló, egy szodárgép és 6 darab acél szénsvartartó nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. jársbíróság 1914. évi V. 523. és 610. számú végzése folytán 173 K 96 f. l. tőkkelvetelés és 66 K 31 f ezeken kamatai, 1/2% váltódi és eddig bíról megállapított költségek erejéig, Petrócson alposas lakásán leendő megtartására 1914. május 15. napján d. e. 10^{1/2} órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezennel oly megjelgyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében késpénzüzletés mellett, a leg többet igényelő, szükség esetén beszáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1914. április hó 28.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

OLCSÓ TÜZELŐFA.

A Temerini-uton a vámsorompó mellett.

Ajánlunk elsőrendű tölgy-tuskófat, mely pékségok, szoba, konyha és egyéb fűtési célokra igen alkalmas, *négyzetméterenként 6 kor, és ölenként 24 X-ért.* Feny. ajánlott fa, fele annyiba kerül, mint más tüzelfa, mert azt sem fűrészelni, sem vágni nem kell, mitután már a szükségeshezkeft fel van aprítva.

Különösen ajánljuk ezen fat kázan fűtésre, esépléshez és egétesekhez, mert az ezzel való fűtés sokkal olcsóbb, mint szénnel.

Vásárlások naponta fent nevezett *deponál (Jemerini-uton), valamint irodáknban X-ál-ter 12. eszközzelhetők.*

Schwarz Testvérek
fakereskedők.

1—52

Eadó ház!

Egy 3 év előtt épült, 4 szoba és mellék helyiségekkel álló igen szép ház, egy hold gyümölcs- és szőlőteleppel szabad kézzel eladó. A ház ozonduis, pormentes helyen fekszik.

Cim megtudható e lap kiadóhivatalában. — 6 —

Tojások kiköltésére.

Fehér Orpington-tojás a 40 f, *bizamkaca*-tojás a 40 f, *indiai fufókaca*-tojás a 40 f, *szulmáti tyúk*-tojás a 40 f, *ésdiferi tyúk*-tojás a 40 f, *houoni órási lád*-tojás a 2 K, *jean hattyú*-tojás a 2 K, *pekingi kacsa*-tojás a 40 f, *stjeri mezei kacs*-tojás a 40 f, legjobb fajbarmifaktól származó, biztosan kikelő tojásokat szállít teljes felelősség mellett **PAULY MAKS, Xöflach, Steiermark.**

210/1914. sz. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. jársbíróságok 1913. évi Sp. II. 1573. számú végzése következtében dr. Gál Odónó ügyvéd által képviselt Dietzgen Imre fia javára 255 K 24 f s. jár. erejéig 1913. évi december hó 6-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3820 K-ra becsült kivezetők ingóságok, u. m.: különféle gépek, benzimot nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. jársbíróság 1913. évi V. 2350. számú végzése folytán 255 K 24 f tőkkelvetelés, ennek 1913. évi november hó 21. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 97 K 50 f-ben bíról megállapított költségek erejéig, Kiszácson Sovény Pál műhelyében leendő megtartására 1914. május 19. napján d. u. 1/2 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezennel oly megjelgyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében késpénzüzletés mellett, a leg többet igényelő, szükség esetén beszáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1914. évi április hó 27.

Xörvdth, kir. bir. végrehajtó

517. sz. 1914. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényeseknek 1913. évi 7068. számú végzése következtében dr. Bruck Benó ügyvéd által képviselt Ujvidéki takarékpénztár javára 3000 K s. jár. erejéig 1914. évi április hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1895 K-ra becsült kivezetők ingóságok, u. m.: butorok, furugép, satuk és vízi feeskendő stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. jársbíróság 1913. évi V. 850/29. sz. végzése folytán 3000 K tőkkelvetelés, ennek 1913. évi április hó 7. napjától járó 6%, kamatai, 1/2% váltódi és eddig összesen 196 kor, 10 fillérben bíról megállapított költségek erejéig, Ujvidéken Magyar-u. 10. sz. folytatólóg II. Rákóczi Ferenc-ut 55. sz. alatt leendő megtartására 1914. május 22. napján d. e. 11 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezennel oly megjelgyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében késpénzüzletés mellett, a leg többet igényelő, szükség esetén beszáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1914. évi apr. hó 30.

Xörvdth, kir. bir. végrehajtó.

Telefon 134.

Első dél-magyarországi kocsigyár

REICH MÁTYÁS és LEBNERZ KÁROLY

UJVIDÉK (Limán).

Luxushintók, üzleti- és gazdasági-kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibuszok és luxusszánkok, a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktára.

48—52

A legolcsóbb és leghatásosabb Hashajtószer.

Minden hasonló készítménynél előnyösebbek ezek a pilulák, mindenféle káros elemtől mentesek, legnagyobb eredménnyel járnak altesti betegségeknel, könnyű hashajtók, vértisztítók, minden gyógyszerrel kedvezőbbek és amellet teljesen ártalmatlanok. Amennyiben a

DUGULÁSOKAT

megakadályozzák — melyek a legtöbb betegségnek okozzák — gyermekeknek is nagyon ajánlatosak.

Egy 15 drb. pilulát tartalmazó skatulya ára 30 fillér, 8 skatulyát tartalmazó nagyobb doboz (120 pilula) ára 2 korona.

2-45 K előleges beklüldésénél bérmentve küldöm a pilulákat.

FIGYELMEZTETÉS! Utánzásoktól mindenki óvakodjék. Kérjünk *„Philipp Neustein-jé pilulákat”*. Csak akkor valódi, ha minden skatulya és a szállítólevél piros-fekete színű törvényes védjegyűnkkel („Heil. Leopold”) és cégnevűnkkel („Philipp Neustein's Apotheke”) van ellátva. Bíróságilag védett csomagolásaink cégjelgyűnkkel vannak jelölve.

Ujvidéken kapható:
Nenadovits V., Grossiger J. és Herzog I. gyógyszerüzletében.

Philipp Neustein gyógyszerüzletára
(Heil. Leopold),
WIEN, I., Plankengasse Nr. 6.

10—10

A Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság

eszéki főgynöksége oly kereskedelmileg éretteggel, 35 éven alóli *tiszviselői keres azzonali belépésre*, aki a magyar nyelven kívül a horvát, esetleg szerb, valamint a német-nyelvet szóban és írásban is tökéletesen bírja. Egy évi próbajelentés után, megfelelő esetén véglegesítés és felvétel a nyugdíjba. — Ajánlatok, bizonyítvánnyal felszerelve, fizetési igények megjelölésével, a **"Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság"** főgynöksége címére *Csékre* küldendők. 1-3

A belvárosi tennispálya

Erzsébet-tér 4 szám alatt megnyílt.

Tennistársaságok bérleti jelentkezését elfogadják

KASSOWITZ ZSIGMOND
szállítási irodája II. Rákóczy-ut. 23.

Ingyen ráfizetés nélkül becserélő üreg használt gramofonlemezeket újakra **Wagner** „Hangszerkirály” Budapest, József-körút 15. — Arjegyzék ingyen. . . . . Címre ügyeljen. . . . . 76—100

HUTTER és SCHRANTZ

Részvénytársaság

szítáru és nemezpozító gyárak magyarországi telepe
Budapest, X., Gyömrői-út 80/89.

Ajánlja kész állapotban, tehát utolagosan tisztahorganyozással ellátott fő- és másodcsavart gépszerelvényeket

mint tartósság tekintetében páratlan gyárlmányt!

Nem tévesztendő össze másfajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott dróttól különböznek. Tűskés huzalok, sima huzalok, kettős huzalok, szék-íron, pítányos árban. Arjegyzék és minták bérmentes és díjtalanul. Továbbá gyártanak:

Horliteszacsók, kapuk és ajtók.

A leggyorsrúbból a legdrágább kivitelig olcsó árak mellett.

Költségtetők és tervezetek díjtalanul.

Való védjegye

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!

Thomassalak

A legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágya!

Övadjunk a hamisítósoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta! Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője **BUDAPEST, VI. ker., ANDRÁSSY-ÚT 49.**

Különösen a jelenlegi RENDKÍVÜLI OLCSÓ ÁRAKRA figyelemztetjük a vásárlókat.

11-26

3-20

A magyar királyi államvasutak menetrendje.

Budapest—Zimony—Belgrád vonal. Érvényes 1914. május 1-től.

Kül. l.) exp. 902. I.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Állomások	Sz. v.	K. exp. 2)	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.		
	1. III.	1. II.	1. III.	1. III.		1. II.	1. III.	1. II.	1. III.		1. III.	1. III.	1. III.	1. I.	1. III.	1. III.	1. III.	1. II.	1. III.	1. III.	1. III.	1. II.
i. nyp.	2:45	6:50	7:45	12:20	—	2:15	3:20	10:00	7:05	8:05	12:05	Budapest k. p. u.	6:45	6:10	5:20	7:25	8:20	1:00	2:40	7:20	1:30	10:00
11:30	3:54	7:54	9:32	2:06	—	4:04	—	11:48	8:50	9:39	1:39	Kunsztmiklos-T.	3:55	—	3:30	5:18	6:15	—	12:35	5:20	12:21	8:52
—	4:21	8:20	10:22	3:12	—	4:37	—	—	—	10:17	2:16	Filóp-szállás	3:15	—	Vv. 927	—	—	—	4:38	11:52	8:24	—
1:50	4:51	8:41	11:04	3:42	—	5:08	5:26	—	—	10:44	2:42	Kiskörös	2:43	3:48	1:11	—	4:56	11:05	—	3:48	11:30	7:58
—	5:20	9:13	12:02	4:29	—	—	5:53	—	—	11:39	3:28	Kiskunhalas	1:40	—	9:08	—	4:03	—	—	3:01	10:56	7:10
—	—	—	12:47	5:10	—	—	—	—	—	12:11	4:07	Kelebia	1:25	—	8:19	—	3:13	10:02	9:13	4:21	10:15	—
2:50	—	9:50	1—	5:23	—	—	6:36	—	—	12:24	4:19	Szabadka k.	1:24	2:19	8:00	—	2:56	9:50	1:11	1:55	—	6:37
2:57	6:01	10:07	—	6:27	—	—	6:48	—	—	1:02	4:48	Szabadka k.	1:50	2:01	—	—	1:54	9:38	7:27	1:21	—	6:25
—	—	—	—	6:54	—	—	—	—	—	1:09	5:54	Sandor	1:29	—	—	—	—	—	—	7:19	—	—
—	—	10:25	—	6:06	—	—	—	—	—	1:44	5:14	Nagyfeny	1:25	—	—	—	1:31	—	6:54	12:53	—	6:06
—	—	10:37	—	6:27	—	7:22	—	—	—	2:02	5:37	Topolya	1:07	—	—	—	1:14	9:07	6:29	12:31	—	5:51
—	—	—	—	6:44	—	—	—	—	—	2:24	5:52	Kishegyes	10:47	—	—	—	12:55	—	6:06	12:08	—	—
—	—	10:53	—	6:51	—	—	7:40	—	—	2:34	5:58	Bácsfeketehegy I.	10:40	—	—	—	12:47	—	5:59	12:03	—	5:33
—	—	10:54	—	6:53	—	—	7:41	—	—	2:35	6:03	Bácsfeketehegy II.	10:35	—	—	—	12:46	—	5:51	12:00	—	5:30
—	—	11:05	—	7:06	—	—	7:53	—	—	2:50	6:15	Ujverbasz	1:02	—	—	—	12:31	8:38	5:34	11:45	—	5:16
—	—	11:07	—	7:11	—	—	7:55	—	—	2:56	6:20	Ujverbasz	10:17	—	—	—	12:26	8:37	5:30	11:36	—	5:15
—	—	—	—	7:22	—	—	—	—	—	3:09	6:30	Kiskér	10:07	—	—	—	12:15	—	5:18	11:25	—	—
—	—	11:19	—	7:30	—	—	—	—	—	3:15	6:37	Óker	10:01	—	—	—	12:08	—	5:09	11:19	—	5:07
—	—	11:30	—	7:47	—	—	—	—	—	3:22	6:53	Kiszács	9:43	—	—	—	11:53	—	4:51	11:02	—	4:47
—	—	—	—	7:55	—	—	—	—	—	3:40	7:—	Piros	9:37	—	Szv. 921	—	—	—	4:42	10:54	—	—
4:26	—	11:46	—	8:09	—	—	8:37	—	—	3:52	7:12	Ujvidék	9:25	12:19	1:11	—	11:33	7:55	4:22	10:40	—	4:29
4:31	—	—	—	8:38	—	—	8:44	—	—	4:08	7:26	Ujvidék	9:07	12:14	7:25	—	11:27	7:48	—	10:28	—	—
—	—	—	—	8:45	—	—	8:50	—	—	4:13	7:31	Pátervárad meg.	9:02	—	—	—	11:22	—	—	10:23	—	—
—	—	—	—	8:56	—	—	—	—	—	4:19	7:42	Pátervárad	8:56	—	—	—	11:16	—	—	10:17	—	—
—	—	—	—	9:03	—	—	—	—	—	4:28	7:51	Karlóca	8:42	—	—	—	11:04	7:33	—	10:08	—	—
—	—	—	—	9:14	—	—	—	—	—	4:38	8:04	—	8:26	—	—	—	10:51	7:05	—	9:26	—	—
—	—	—	—	9:24	—	—	—	—	—	4:48	8:14	—	8:07	—	—	—	10:42	6:28	—	9:26	—	—
—	—	—	—	9:37	—	—	—	—	—	4:57	8:25	Ludfa	7:52	—	—	—	10:27	7:00	—	8:58	—	—
5:44	—	—	—	9:44	—	—	—	—	—	5:07	8:36	Zimony	7:05	10:50	5:04	—	9:21	6:19	—	8:06	—	—
5:50	—	—	—	9:57	—	—	—	—	—	5:16	8:47	Zimony	6:38	10:47	—	—	8:53	5:49	—	7:35	—	—
5:58	—	—	—	10:10	—	—	—	—	—	5:27	8:58	Belgrád	6:30	10:39	—	—	8:43	5:40	—	7:25	—	—

JEGYZET: A vastagon nyomott percek elleni időt jelentenek.
 1) Indul Budapest ny. p. u.-ról minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap, Kiskörösről le minden szerdán, pénteken, szombaton és hétfőn Konstantinápolyba.
 2) Indul Belgrádból minden hétfőn, kedden, csütörtökön szombaton, Ujvidékről fel minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnap Páris felé.
 *) Feltételez megállás. Az állomásokról jobbra levő számok alulról felele olvasandók.
 **) A hajozás szüneté alatt.